

Türkçeye Anlam Kayması ile Geçen Arapça Kelimeler Üzerine Bir Uygulama Araştırması

Fetullah Yener
Pamukkale Üniversitesi/Türkiye
fetullahy@pau.edu.tr

Öz

Dil canlı bir organizma olarak tanımlanır. Kendi içerisinde sürekli değişen ve gelişen diller aynı zamanda birbirlerini etkiler ve etkilenirler. Bu etkileşim fonetik, morfolojik, sentaktik, semantik ve stilistik gibi dilin bütün düzeylerinde gerçekleşebilir. Etkileşime dair izler etkileşim biçimine göre bu düzeylerin bazılarında diğerlerinden daha fazla gözlemlenebilir. Diller arasındaki etkileşimin en yoğun olarak gözlemlendiği yer kelimelerdir. Arapçanın Türkçe üzerindeki etkisinin de ağırlıklı olarak kelime düzeyinde olduğu görülmektedir. Uzun bir ortak tarihi geçmişe dayalı kültürel bağların güçlülüğü nedeniyle Türkçede Arapça asıllı çok sayıda kelime bulunmaktadır. Bu durum Türk öğrencilere Arapça öğretiminde bir avantaja dönüştürülebilir. Ne var ki; bu kelimelerin kimi Arapçadakiyle aynı anlamda kullanılırken kimilerinin çeşitli anlamsal değişikliklere uğradığı gözlemlenmektedir. Bu ise zaman zaman öğrencilerde kafa karışıklığına sebep olabilmektedir. Öğrencinin zihninde anlam karmaşasına yol açan bu durum ilgili kelimelerin dilimize farklı bir anlamda yerleşmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada, ülkemizde Arapça eğitiminde üniversiteler tarafından yaygın olarak kullanılan Silsiletu'l-Lisan serisinin kelime dağarcığı dikkate alınarak Türkçeye anlam kayması ile geçmiş ve dilimize yerleşmiş olan kimi kelimelerin her iki dildeki kullanımını ele alınacaktır. Böylece Türk öğrencilerin Arapça öğreniminde aynı zamanda Arapçadan Türkçeye çeviride karşılaşılan önemli sorunlardan birine dikkat çekilerek konuya ışık tutulacak ve konuyla ilgili çözüm önerileri sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: *Diller arası etkileşim, Arapça, Türkçe, kelime, çeviri*